

Aansluitend bij het Brussels regeerakkoord - waarvan de krachtlijnen die de gemeenten aanbelangen, samengevat werden in de vorige Nieuwsbrief - is de algemene beleidsverklaring die minister-president Rudi Vervoort voorlas bij de start van het parlementair werkjaar een boeiende tekst. Vooral omdat heel wat beslissingen uit het akkoord concreet op de agenda gezet werden. Beleidsverklaringen leggen doorgaans het regeringswerk voor het nieuw parlementair jaar vast. Aangezien dit een eerste oefening is van de nieuwe Brusselse regering, is deze dus bijzonder interessant. Wij analyseren en selecteren enkele passages.¹

“Hiermee sturen wij naar de gemeenten het signaal uit dat samengewerkt moet worden om de verslechtering van hun saldo, die het gevolg is van de ESR-logica, op te vangen.”

DE KALENDER VAN DE ALGEMENE BELEIDS- VERKLARING VAN DE BRUSSELSE REGERING

De algemene beleidsverklaring werd door de minister-president aan het Brussels Parlement voorgesteld op 15 oktober. Elk jaar worden bij de start van het parlementair werkjaar de krachtlijnen van het regeringsbeleid voor het komende jaar beschreven, maar 2014 is tevens het begin van een legislatuur, dus deze gaat nog verder. Het is een samenvatting - niet exhaustief maar toch vrij volledig - van het regeerakkoord van juli en diept er bepaalde punten van uit. De lezer vindt er vooral preciseringen qua planning en vordering van de dossiers.²

Stedenbouw

De regering wil alle overheidsinstanties die werkzaam zijn rond territoriale ontwikkeling, in 2 organismen samenbrengen:

*“Eenzijds gaat het om een para-gewestelijke instelling, waarin alle actoren samenkomen die zich toeleggen op de kennis van het grondgebied en op planning, en die adviezen verleent aan de Regering in de aanloop naar haar projecten. Dat wordt het **Brussels Planningsbureau**. Hierin zijn ook alle entiteiten vertegenwoordigd die zich bezighouden met analyse en statistiek om zo te kunnen beschikken over een centrale “kennistool” voor Brussel. (...)*

*Anderzijds is er de “overkoepelende instantie”, een openbare grondontwikkelaar belast met de operationele uitvoering van projecten. Dat wordt de **Maatschappij voor Stedelijke Inrichting**.*

(...) Deze grote hervorming is op 2 oktober van dit jaar opgestart met de lancering van het noodzakelijk wetgevend werk: de goedkeuring van de twee ontwerpordonnanties voor deze beide structuren. Deze ontwerpordonnanties leggen het wetgevend kader van de structuren vast” [en werden voorgelegd voor advies bij de Economische en Sociale Raad³ en bij de Gewestelijke Ontwikkelingscommissie⁴, die elk een advies uitgebracht hebben].

De regering wil **deze twee ordonnanties begin 2015 aan het Parlement voorleggen**.

Deze projectstedenbouw is “realistischer, maar daarom niet minder ambitieus”. Hij voorziet in de oprichting van een specifieke operationele structuur, geënt op de Maatschappij voor Stedelijke Inrichting, waarin de overheidsmiddelen, meer bepaald de gronden, samengebracht zijn.

De oprichting van deze structuur staat gepland voor het eerste semester van 2015.

Nog een grote werf die opgestart zou moeten zijn op het moment dat u dit tijdschrift in handen krijgt, is de vereenvoudiging van de stedenbouwkundige procedures. De eerste intentie daarbij is een harmonisering van de procedures met het oog op een inkorting van de termijnen en meer synergie bij de behandeling van de aanvragen voor wat betreft stedenbouw en leefmilieu. (...) Daarom gaan we van start met de **wijziging van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening** (BWRO), die eind 2014 ingezet zou moeten zijn en zich zal toeleggen op een vereenvoudiging van de stedenbouwkundige procedures. Maar er zijn ook de wijzigingen aan de erfgoedprocedures, met inbegrip van het eensluidend advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen.

Territoriale ontwikkeling

Dit parlementair jaar zullen we een heel aantal planningsprocessen zien evolueren en bepaalde zullen zelfs afgerond worden:

- goedkeuring van de krachtlijnen van een stadsproject voor het Weststation in **2015**
- goedkeuring van het BBP voor de site Tour&Taxis in de **komende maanden**
- goedkeuring van de eerste lezing van het richtschema voor de Pool Zuid **begin 2015**
- goedkeuring van het richtplan en een effectenstudie voor de site Josaphat in de loop van het **eerste trimester 2015**
- goedkeuring van de programmeringsstudie voor de driehoek Delta, tegen de afwerking van dit artikel

Tot slot worden nog twee andere maatregelen aangekondigd, maar zonder duidelijke kalender:

- goedkeuring van de studie voor de heraanleg van de E40 als stadslaan bij Reyers
- aanduiding van de laureaat voor de overheidsopdracht Neo 2 met betrekking tot het Congrescentrum op de Heizelvlakte

¹ Wij selecteerden uit de beleidsverklaring enkele belangrijke thema's voor de gemeenten. We gaan hier echter niet in op het hoofdstuk inzake werk en vorming, aangezien dat aan bod komt in ons artikel gewijd aan Bruxelles Formation.

² Opgelet, deze dossiers zijn wellicht nog geëvolueerd sinds de afwerking van dit artikel en de publicatie van dit nummer van ons tijdschrift.

³ Advies van 20/11/2014, ref. A-2014-062-ESR, beschikbaar op <http://esr.irisnet.be>

⁴ Advies van 13/11/2014, beschikbaar op www.crd-goc.be

Stadsrenovatie

De regering gaat verder met de klassieke wijkcontracten, met bijzondere aandacht voor de verbetering van de procedures, maar vanaf **begin 2015** gaan ze ook van start met stadsrenovatiecontracten die de gemeentegrenzen overstijgen.

Tegen het moment dat dit artikel verschijnt, start een aanpassing van de ordonnantie betreffende de stadsvernieuwing om deze tweevoudige doelstelling aan te pakken.

De wijziging van deze ordonnantie werd ook besproken binnen de stuurgroep van de intergemeentelijke werkgroep 'subsidiës' (WGS) waaraan de VSGB sinds jaren meewerkt. De WGS wil aan de regering zijn technische knowhow aanbieden met betrekking tot dit belangrijke dossier dat de gemeenten aanbelangt.

Op het **einde van het eerste trimester van 2015** worden ook de projecten voor de nieuwe EFRO-programmering gekozen, die eveneens bijdragen tot het beleid inzake territoriale ontwikkeling en stadsvernieuwing.

Veiligheid

In de nasleep van de overdracht van een reeks veiligheidsbevoegdheden zal een autonome gewestelijke dienst voor veiligheid en preventie worden opgericht die rechtstreeks afhangt van de minister-president. Zoals wij reeds aanstipten, moet die het overleg en de coördinatie van het veiligheidsbeleid in Brussel verbeteren, in samenhang met een Permanente Conferentie van de Openbare Veiligheidsinstanties, met daarin alle overheden die zich bezighouden met de veiligheid en het gerecht. Deze autonome gewestelijke dienst voor veiligheid en preventie wordt belast met (...) het opstellen van het globaal veiligheids- en preventieplan. Maar de verklaring preciseert de stand van zaken van het dossier: "Mijn Regering keurde op 9 oktober in eerste lezing een ontwerpordonnantie goed. Deze komt du in de komende maanden in dit halfjaar ter sprake. De Autonome Dienst zou tegen half 2015 operationeel moeten zijn."

Mobiliteit en openbare werken

De regering vestigt de aandacht op drie prioriteiten die voorop staan tijdens het parlementaire jaar dat van start gaat, maar die ook op langere termijn gelden voor de volledige legislatuur.

*"Eerst en vooral, het gewestelijk openbaar vervoer. Onze gewestelijke beleidsverklaring bevat tal van doelstellingen voor de MIVB, maar ik wil hier wijzen op onze absolute prioriteit: de noordelijke uitbreiding van de metro tussen het Noordstation en Bordet. De werken hiervoor moeten van start gaan **vóór 2019**. (...)*

Vervolgens, de actieve modi - en dan heb ik het zowel over fietsen als stappen - hebben het grootste groeipotentieel. (...) De prioritaire aandacht voor voetgangers zal een eerste en sterke concrete invulling krijgen met de geplande omvorming van de centrumlanen tot voetgangerszone, waardoor de aanblik van het Brusselse stadscentrum ingrijpend zal veranderen." Dit project werd aangekondigd en voorgesteld door de stad Brussel in november en brengt boeiende debatten teweeg tussen politici en burgers.⁵

De tweede prioriteit is het fietsnetwerk, dat nader gedetailleerd wordt ten opzichte van het regeerakkoord: naast de voltooiing van het

gewestelijk fietsroutenetwerk, met nieuwe infrastructures voor fietsers en voetgangers langs het Kanaal, kondigt de minister-president de aanleg aan van afgescheiden fietspaden, over het hele traject van de kleine ring. De eerste stappen zullen daartoe ondernomen worden **in de loop van het parlementaire jaar dat zopas van start ging**.

En tot slot is er nog het treinvervoer. Daarvoor wordt logischerwijs verwezen naar het federaal niveau, waar net de regering samengesteld werd, die duidelijk nog niet beseft hoe belangrijk het is Brussel uit te rusten met een degelijk stationsnetwerk. "Onze vragen zijn duidelijk en sluiten aan bij de nationale en gewestelijke behoeften: de lokale en piekuurtreinen onmiddellijk integreren in één GEN-vervoersplan en tegen 2017 de GEN-doelstelling bereiken van een trein om het kwartier in minstens 30 Brusselse stations. In dat verband heb ik aandachtig het nieuwe meerderheidsakkoord van de federale Regering gelezen. Tot mijn spijt bevat dit akkoord geen duidelijke datums over het GEN en blijkt de enige doelstelling erin te bestaan het binnenlands verkeer open te stellen voor concurrentie. Hieruit blijkt meer ideologie dan ambitie. Ik kan u verzekeren dat mijn Regering zich in dit dossier uitermate actief zal opstellen om ervoor te zorgen dat de Brusselse vragen gehoor krijgen."

Netheid

Wat de reiniging betreft, hadden we in onze bespreking van het regeerakkoord reeds gewezen op de raamovereenkomsten en de besprekingen met de gemeenten. Bij de voorstelling van de beleidsverklaring hebben in de tussentijd "al ontmoetingen plaatsgevonden en zijn er op het vlak van reiniging operationele samenwerkingsverbanden opgezet."

Relatie Gewest-gemeenten

De eerste hervorming heeft betrekking op de financiën en zal dus leiden tot een nieuwe algemene dotatie aan de gemeenten.

Volgens de minister-president "zijn de lasten die gepaard gaan met de uitdagingen voor ons Gewest, niet billijk verdeeld over onze gemeenten en OCMW's. Dat is een feit.

In 2015 zal de Regering [aan het Parlement] de taak toevertrouwen om te stemmen over het kader voor deze hervorming.

Wij verbinden er ons toe in het eerste semester van volgend jaar bij dit Parlement een billijke en evenwichtige ontwerpordonnantie in te dienen die transparantie biedt over de gevolgen voor de gemeenten.

Het spreekt voor zich dat de debatten die deze Vergadering zal voeren over de nieuwe grondvesten waarop de betrekkingen tussen de lokale overheden en het Gewest moeten steunen, bepalend zullen zijn voor het welslagen van deze hervorming."

Zo zullen **vanaf 1 januari 2016** de gemeentelijke legislatuur-overeenkomsten tussen het Gewest en elk van de 19 gemeenten in werking treden, en dit voor een eerste periode van drie jaar.

Die overeenkomsten bepalen zowel het begrotingskader van het gemeentelijk beleid als de gezamenlijke ontwikkelingsdoelstellingen, onder meer op het vlak van mobiliteit, parkeren, huisvesting, de ontwikkeling van voorzieningen van collectief belang, ...

In hetzelfde verband voert de Regering momenteel een evaluatie door van het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën - het befaamde BGHGT - en van het fiscaal compensatiefonds, die zij beide wil versterken.

⁵ Terug te vinden op www.brussel.be/8227.

De andere grote beleidsverandering waarvan we tijdens deze legislatuur werk willen maken, is de aangekondigde **hervorming van het gewestelijk toezicht op de gemeenten** en van het toezicht op de OCMW's en politiezones.

Via deze hervorming willen we de autonomie en de responsabilisering van de gemeenten en van de hoge gemeentelijke ambtenaren versterken door geleidelijk te veranderen van paradigma.

“Het komt erop aan het aantal handelingen dat onderworpen moet worden aan het algemeen toezicht en het goedkeuringstoezicht, te beperken om geleidelijk over te schakelen naar een toezicht dat ook te werk gaat via thematische audits of periodieke evaluaties.

Als algemene regel, waarop natuurlijk uitzonderingen mogelijk zijn, zal gelden dat de door de gemeente goedgekeurde beslissingen onmiddellijk uitvoerbaar zijn, ongeacht of ze wel of niet aan het algemeen toezicht onderworpen zijn.”

Bij de afronding van dit artikel zou aan de Regering een voorontwerp van ordonnantie voorgelegd moeten zijn, dat dan in de eerste maanden van 2015 bij het Parlement ingediend zal worden.

En de pensioenen?

Omdat de Vereniging verontrust is over de pensioenlast voor de lokale besturen, pleegde ze op 3 december jl. overleg met federaal minister Daniel Bacquellaine. Op de vraag of het federaal niveau een deel van de financiering zou overnemen, werd geantwoord dat dit een gewestelijke bevoegdheid zou zijn.

Minister Bacquellaine ging echter overleggen met de gewestelijke ministers bevoegd voor toezicht op de lokale besturen, om de impact van de geplande maatregelen aan te kaarten en te vragen tussen te komen in het gewicht van de pensioenen voor de gemeenten.

Fiscale zaken

Het gedeelte van de beleidsverklaring dat gewijd is aan belastingen, is minder interessant voor de agenda, maar stipt aan dat erop toegezien werd: *“dat het evenwicht betrekking heeft op de volledige Brusselse entiteit, zowel het Gewest als de gemeenten. Zo werd een provisie van 25 miljoen euro aangelegd om de verwachte tekorten van de lokale overheden op te vangen. Maar vergis u niet. Hiermee sturen wij naar de gemeenten het signaal uit dat samengewerkt moet worden om de verslechtering van hun saldo, die het gevolg is van de hantering van de ESR-logica, op te vangen.*

Vermits de ESR-logica onvernegbaar is met de belangrijke investeringen die onze lokale overheden moeten verrichten om onder meer het hoofd te bieden aan de bevolkingsexplosie, sturen we dus het eerste signaal uit om samen te werken, het signaal van een gedeelde verantwoordelijkheid en een noodzakelijke solidariteit op schaal van het Gewest. (...)

Zoals u weet, voorziet het nieuwe meerderheidsakkoord in een belangrijke fiscale hervorming om de gewestelijke fiscaliteit minder ingewikkeld en rechtvaardiger te maken.

Deze hervorming heeft onder meer tot doel te zorgen voor een verschuiving van de belasting op werk naar de belasting op vastgoed en de Brusselse fiscaliteit gunstiger te maken voor de Brusselaars en de Brusselse bedrijven, door de inkomsten te optimaliseren en het fiscale draagvlak te vergroten.

Om deze grote uitdaging met succes het hoofd te kunnen bieden, stelt de Minister van Financiën en Begroting momenteel een taskforce samen met 6 fiscaal experts die zich zullen laten bijstaan door het bestuur gewestelijke

fiscaliteit. Deze taskforce zal, zodra ze opgericht is, een eerste studieronde houden en een voorstel voor een fiscale hervorming voorbereiden waarin de grote lijnen van het meerderheidsakkoord verwerkt zijn.

De Regering zal dit voorstel bespreken in de loop van het eerste trimester van 2015.”

Meer info

De algemene beleidsverklaring werd afgelegd door de minister-president in het Brussels Parlement. De tekst is gepubliceerd in het integraal verslag van de zitting van 15 oktober, beschikbaar op www.parlbrparl.irisnet.be > Parlementaire documenten > Integraal verslag van de plenaire vergaderingen > I.V.1 (14/15)

Zie ook

- Het gewestelijk memorandum van de VSGB en het gewest- en gemeenschapsmemorandum van de Afdeling OCMW, op www.vsgb.be
- "Het Brussels regeerakkoord vanuit de invalshoek van de gemeenten", verschenen in Nieuwsbrief 2014/4, beschikbaar op www.vsgb.be
- "De impact van het Brussels regeerakkoord op de gemeenten", nota van de VSGB, beschikbaar op www.vsgb.be

Philippe Delvaux - Op basis van de algemene beleidsverklaring

Last minute : De Europese gemeenten tegen de boekhoudkundige normen

Op 17 december hebben de voorzitters van de 28 verenigingen van Europese steden en gemeenten op een vergadering van het Directiecomité van de REGR unaniem een motie goedgekeurd die eist dat de Europese Unie boekhoudkundige normen goedkeurt die de investeringscapaciteit van de lokale besturen vrijwaren en hun op die manier in staat stelt hun essentiële bijdrage te leveren voor de langverwachte Europese relance.

De Waalse Vereniging van steden en gemeenten UVCW gaf de aanzet tot deze actie van alle Europese lokale besturen. De VSGB was er in Rome bij om de motie te ondersteunen.

Meer info en tekst van de motie : www.cemr.org - uvcw.be

Eind november stelden de ministers-presidenten van het Brussels Gewest, het Waals Gewest en de Federatie Wallonië-Brussel, Rudi Vervoort, Paul Magnette en Rudy Demotte, vast dat de huidige regel om de investeringen mee op te nemen in de berekening van de tekorten in ernstige mate de ondersteuning van de groei bemoeilijkt. De Gewesten, de Gemeenschappen en de gemeenten hekelen al jarenlang de nadelige gevolgen van het geheel van Europese begrotingsregels, die de overheidsinvesteringen op onhoudbare wijze beteugelen.

De drie Ministers-Presidenten pleiten er daarom voor dat Europa de overheidsinvesteringen in sterke mate ondersteunt in plaats van deze te ontmoedigen, zoals dat vandaag het geval is. Een tussenkomst is denkbaar op verschillende niveaus.

In dit verband liggen er uiteraard verscheidene werkpistes op tafel. Het is dan ook aangewezen dat alle Belgische overheden hen daartoe via hun vertegenwoordiger in de Europese Raad oproepen.

Meer info : <http://rudivervoort.be> > Persbericht van 21/11/2014